

GEDEELD DOMEIN

Bulletin van de algemene conferentie der Nederlandse letteren

1) uitreiking

10 OCT. 1959

Prijs der Nederlandse letteren voor A. Roland Holst

De minister van openbaar onderwijs C. Moureaux te Brussel en de staatssecretaris van onderwijs, kunsten en wetenschappen mr. Y. Scholten te 's-Gravenhage, hebben, overeenkomstig het advies van de jury, besloten de prijs der Nederlandse letteren voor het jaar 1959 toe te kennen aan de dichter en prozaschrijver A. Roland Holst te Bergen in Noordholland en wel voor zijn gehele letterkundige werk.

De prijs zal op zondag 25 oktober a.s. om 11 uur in het Koninklijk Paleis in Brussel worden uitgereikt.

De jury voor de toekenning van de prijs bestond uit: prof. dr. G. Stuiveling, lid en voorzitter; dr. J. C. Brandt Corstius, prof. dr. F. Closset, dr. L. Indestege, K. Jonckheere en G. Knuvelde, leden; B. Decorte en H. J. Michaël, secretarissen.

Bio-bibliografische gegevens over A. Roland Holst

1888	23 mei: geboren te Amsterdam, als oudste van de drie zonen van Adrianus Roland Holst en Maria Elisabeth van Tijen.	1925	Verschijsing van DE WILDE KIM en DE AFSpraak.
1908	Zomer: vertrekt naar Oxford, waar hij in september als student wordt ingeschreven. Debutteert met veertien gedichten in het decembernummer van De XXe eeuw. Verblijft tot 1911 te Oxford.	1926	Verschijsing van EX TENEBRIS MUNDI (bloemlezing) en OVER DE DICHTER LEOPOLD.
1911	Debutteert met VERZEN. Verblijft in de zomer te Lynmouth in Shelley's Cottage, waar hij tot 1914 elke zomer vertoeft. Vestigt zich in het najaar te Blaricum.	1928	Verschijsing van SHELLEY, EEN AFSCHEID, HET ELYSISCH VERLANGEN, gevolgd door DE ZEETOCHT VAN BRAN ZON VAN FEBAL.
1913	Reis naar Ierland. Verschijsing van DE BELIJDENIS VAN DE STILTE.	1932	TUSSCHEN VUUR EN MAAN.
1918	Vestigt zich op kamers te Bergen N.H.	1936	DE POOLTOCHT DER VERBEELDING en VOORTEEKENS
1920	Verschijsing van VOORBIJ DE WEGEN en DEIRDRE EN DE ZONEN VAN USNACH.	1937	EEN WINTER AAN ZEE
1921	Betrekt eigen huis aan de Nesdijk te Bergen, waar hij thans nog woont.	1938	Ontvangt de prijs van het D. A. Thiemefonds voor EEN WINTER AAN ZEE. Verschijsing van UIT ZELFBEHOUD.
		1940	IN MEMORIAM CHARLES EDGAR DU PERRON ET MENNO TER BRAAK en ONDERWEG.
		1944	DE EENHOORN (rijmprint), HELENA'S INKEER en vertaling SELECTED POEMS van Yeats.

- 1945 EEN WINTERDAGERAAD, EIGEN ACHTERGRONDEN, gevolgd door DE DICHTER, DE PERSOONLIJKHEID EN HET KARAKTER. Ontvangt een regeringsprijs voor HELENA'S INKEER
- 1946 IN MEMORIAM HERMAN GORTER en SIRENISCHE KUNST. Reis van acht maanden tot april 1947 door de Unie van Zuid-Afrika. September: benoemd tot officier in de orde van Oranje Nassau.
- 1947 TEGEN DE WERELD en DE TWEE PLANETEN.
- 1948 Ontvangt de Constantijn Huygensprijs van de gemeente 's-Gravenhage voor zijn gehele letterkundige werk. Begin van de verschijning der VERZAMELDE WERKEN.
- 1950 SWORDPLAY, WORDPLAY (Roland Holst en Vestdijk).
- 1955 IN BALLINGSCHAP en vertaling van VERZEN van Yeats. Ontvangt de P.C. Hooftprijs, staatsprijs voor Letterkunde, voor het gedicht LATE TELGEN.
- 1957 BEZIELDE DORPEN.
- 1958 IN GEVAAR. Mei: benoemd tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw en tot erburger van Bergen.

Secretariaat
der redactie
Nieuwe Uitleg 1
's-Gravenhage
en
Wetstraat 155
Brussel

Okt. 1959
Nummer 6

De Prijs der Nederlandse letteren

Zondag 25 oktober om 11 uur heeft koning Boudewijn op het koninklijk paleis te Brussel in tegenwoordigheid van een honderdtal genodigden, waaronder de Nederlandse minister en staatssecretaris van onderwijs, kunsten en wetenschappen, de Belgische vice-premier Albert Lilar, de leden van de gemengde technische commissie en de leden van de conferentie, de Prijs der Nederlandse Letteren uitgereikt aan de dichter Adriaan Roland Holst.

Nadat de voorzitter der jury, prof. dr. G. Stuiveling het juryrapport (elders in dit blad afgedrukt) had voorgelezen, sprak de koning de rede uit, die op deze bladzijde is afgedrukt.

Daarna onderhield de koning zich nog geruime tijd met de vele aanwezige autoriteiten en letterkundigen.

In de middag werd het slotbanket geserveerd in de zalen van Huize d'Ursel te Brussel. Minister Lilar heette de aanwezigen welkom en bracht een drank uit op H.M. Koningin Juliana. In zijn tafelspeech hield hij een pleidooi voor een grotere fantasie bij de besteding van overheidsmiddelen voor de kunst en hij pleitte vooral ook voor het geven van een grotere vrijheid aan de kunstenaar, ook als deze werkte in opdracht van de overheid.

De Nederlandse minister van onderwijs, kunsten en wetenschappen bracht een drank uit op de Belgische vorst. Vervolgens minister Lilar antwoordend, meende hij te moeten wijzen op de verantwoordelijkheid van een bewindsman tegenover de volksvertegenwoordiging, een verantwoordelijkheid die de overheidsbemoeiing met de kunst steeds grenzen stelt.

Herman Teirlinck eiste in een korte indrukwekkende rede het recht op voor de kunstenaar op isolement en eenzaamheid. Wij prijzen ons gelukkig zijn rede en die van Adriaan Roland Holst in Gedeeld Domein te mogen opnemen. U treft deze elders in dit nummer aan.

Al met al heeft deze negende conferentie naar veler mening belangrijk bijgedragen tot de toenadering tussen Noord- en Zuid-nederland. De persoonlijke wijze waarop koning Boudewijn blijk gaf van zijn belangstelling voor de Nederlandse literatuur — een belangstelling, die herinnert aan die van zijn grootmoeder, koningin Elisabeth, voor de muziek — zou vooral voor de positie van de Nederlandse letteren in het Zuiden wel eens van onschatbare waarde kunnen blijken.

Toespraak

De rede van Koning Boudewijn

Culturele ontmoetingen van Noord en Zuid zullen ongetwijfeld aan beide zijden van de Moerdijk het artistiek patrimonium verrijken. Het is heel natuurlijk, dat daarbij een vrije literaire naijver ontstaat, die de waarde der letterkundige produkten verhoogt. Daarom zijn competities gelijk door onze regeringen ingericht zo nuttig ook voor de eenheid der Nederlandse taal, vooral nu de literaire achterstand van Vlaanderen blijkt te zijn ingelopen.

Zulke competities wekken bij het volk gevoelens van begrip en eerbied voor de zending van onze schrijvers.

De eerste maal, drie jaar geleden ging deze belangrijke Prijs der Nederlandse Letteren naar een Vlaming, Herman Teirlinck. Dit was voor ons, Belgen, een eer. Thans komt deze prijs het werk bekronen van een groot Nederlands dichter en schrijver, Adriaan Roland Holst.

Ik wens de laureaat van harte geluk en ik stel me voor U uit zijn vroeger werk een paar regels te citeren:

'Ik vraag geen oogst; ik heb geen schuren, ik sta in uwen dienst zonder bezit.

Maar ik ben rijk in dit:

dat ik den ploeg van uw woord mag sturen',

In deze zin van het woord meen ik, dat U een kapitaalkrchtig man geworden zijt, die in tegenstelling met wat U verder schreef wel een rijke oogst heeft binnengehaald.

'Ik zal de halmen niet meer zien noch binden ooit de volle schoven, maar doe mij in den oogst geloven waarvoor ik dien...'

Deze vergadering, mijnheer Holst, is een teken te meer, dat er in Uw oogst wordt geloofd.

Mevrouwen, mijne heren, ik hoop dat plechtigheden zoals deze de banden tussen onze beide landen nog moge verstevigen, meer dan ooit.

Cliché: Haags Dagblad.

Dankwoord

Rede van A. Roland Holst

Aan Koning Boudewijn en Herman Teirlinck

Kort geleden, in een gesprek over het met het klimmen der jaren losser worden van wereldse waarden, viel mij een Frans rijmpje in (ik hoop, dat mijn Vlaamse broeders mij dit niet euvel zullen duiden — misschien zeggen zij zelfs, dat er geen woord Frans bij is):

La vie, en augmentant mon age,
me rend de plus en plus sauvage.

En zo is het inderdaad ook wel. Toen mij het grote nieuws, waardoor ik hier nu sta, pas had bereikt en ik eraan zat te denken onder dat kleine dak van wat een zeer welvarend vriend van mij 'die plaggenhut van je' noemde, had ik — laat ik er eerlijk voor uit mogen komen — toch ook wel een gevoel van bedreigd te worden: door voorspoed bedreigd. Dat kwam omdat ik op dat ogenblik te zeer van mijzelf alleen was vervuld, en dan nog maar van het meest eigenzinnige deel van dat zelf. Toen ik mij daarvan los maakte en de bedoeling van deze prijs overwoog: het eren, dus, der Nederlandse letteren, werd dat gevoel van bedreiging geleidelijk vervangen door het besef van de even moeilijke als verheugende plicht om van deze letteren mij vandaag en hier staande te houden als het ietwat overleefde gelukskind, vandaag letterlijk het zondagskind.

Maar in, zeker niet bittere, ernst: Ik weet werkelijk niet, waardoor ik mij meer vereerd en geëerd moet voelen: door het feit, dat mij als eerste Nederlander deze prijs te beurt valt, of door dat andere feit dat ik mij binnen de bedoeling van deze prijs de opvolger mag weten van hem, wiens oeuvre magistraal een register beheerst, dat zoveel breder is dan het mijne — van Herman Teirlinck. (En mag ik hier even invoe-gen, dat de woorden die hij daareven sprak, mij tot het eind van mijn leven bij zullen blijven, die woorden over het recht op eenzaamheid, zij zijn het beste wat er op deze dag gezegd werd.) Hoe het zij, ik wil dan allereerst voor deze beide feiten mijn dank betuigen aan de minister van openbaar onderwijs van België en aan de staatssecretaris van onderwijs, kunsten en wetenschappen van Nederland, omdat zij het advies van de jury hebben opgevolgd en besloten hebben, mij deze eervolle onderscheiding toe te kennen. Voor het, op de achtergrond van deze beide feiten, beslissende feit, dat deze jury dit advies meende te moeten geven, ben ik — dat spreekt wel vanzelf — in het bijzonder dankbaar.

Deze zo zeer vererende prijs is mij dan toegewezen voor mijn gehele werk — dus ook voor mijn proza. Wat nu dat proza aangaat heb ik nogal eens te horen gekregen, dat het eigenlijk geen proza zou zijn, maar iets als een overgang naar mijn gedichten, een soort niemandsland tussen proza en

poëzie; een enkele maal gaf men mij zelfs te kennen, dat ik het beter ongeschreven had kunnen laten. Als ik het daar niet mee eens kan zijn, al zie ik wel in wat er mee wordt bedoeld, dan is dat, omdat ik het trekken van een grenslijn tussen proza en poëzie niet alleen onjuist vind, maar er ook een gevaar in zie — een beperking, een beknotting van de levenskansen zowel van het proza als van het gedicht. Wanneer ik door een bladzijde, overluide gelezen, tot onder mijn huid wordt bewogen, en ik zou onzeker zijn of het nu proza was of een gedicht, dan zou die onzekerheid mij volmaakt koud laten. En waarom? Om de zekerheid, dat wat ik aanhoorde in de volle zin van het woord 'taal' was. Ik zou willen zeggen: een lichaam van taal, uit de duurzaam vruchtbare schoot van een bepaalde volkstaal gebaard en geboren, omdat negen maanden of negen minuten van te voren een mens zijn eigenste wezen in die schoot uitstortte. De gewone spreektaal, waarvan men zich tegenwoordig wel eens afvraagt of zij zich niet van een grasveld laat veranderen in een asbelt, blijft tussen gras of as gelukkig nog uitdrukkingen of alleen maar woorden behouden, die als parels van waarheid glanzen, — waarmee ik dan in verband met die schoot maar zeggen wil, dat die spreektaal niet van vaders-taal gewaagt, maar van moedertaal —. In mijn jeugd kreeg mijn dichterschap — zo als dat heet — zijn groeikoortsen te danken aan de Engelse poëzie, die ik nog steeds als de grootste van West-Europa beschouw. Ik ging in Engeland studeren, student zijn, althans. Wat wonder, dat het daar als eerstejaars soms in mij opkwam, mijn eigenste wezen (of wat ik toen daarvoor hield) uit te storten in de schoot van de Engelse volkstaal. Er kwam dan ook wel eens een Engels gedicht op papier, en het was niet eens zoveel minder dan de ook niet al te beste Nederlandse gedichten, die ik toen schreef. En wie weet wat ik, zou ik in het Engels door zijn gegaan, nog zou hebben bereikt, al acht ik het wel hoogst onwaarschijnlijk dat ik dan op dit ogenblik niet in Brussel zou hebben gestaan, maar in Londen. Ik was veel minder dan mijn generatiegenoten thuis in de toen moderne Nederlandse poëzie — die van Gorter uitgezonderd — maar ik begon er mij toch in te verdiepen, vooral gedurende de vakanties, die ik in Nederland doorbracht. Er waren toen twee dichters, zelf nog vrij jong, die mij, en voor goed, terugbrachten naar die schoot, die ik, met warme liefde, mijn moedertaal noem. Het waren, het zijn, mag ik wel zeggen, Boutens en Karel van de Woestijne. Van Karel van de Woestijne is, geloof ik, nauwelijks enige invloed op mijn taal uitgegaan; en toch: van deze beide dichters is hij het, is het zijn taal, die mij het meest — als 't ware — binnen de huid bracht van die moederschoot.

Ik weet niet, of hij ooit gearzeld heeft bij welke volkstaal hij zijn eigen taal zou verwekken. Hij was meer dan ik van huis uit tweetalig, en had hij de Franse taal verkozen, hij zou zeer waarschijnlijk een vermaard Europees dichter zijn geworden. In het feit, dat hij dit niet deed, kan een bewijs worden gezien, van de bewuste trouw aan een als 't ware vóórbewuste verbondenheid met aard en aarde van het eigen volk. Deze verbondenheid door de taal is een diepe waarde, die de woordkunst voor heeft op de andere kunsten. Want wij beleven het, hoe in de wijze waarop de beeldende kunsten zich verstaanbaar maken, meer en meer met aard en aarde wordt gebroken, met het gevolg, dat zij — om de vergelijking met de taal nog even vast te houden — letterlijk dreigen te ont-aarden in een even luidkeels als internationaal Esperanto of Volapük.

Wat kans op mededeelbaarheid in de wereld aangaat trekken wij schrijvers van Vlaanderen, Zuid-Afrika en Nederland, wel aan zowat het kortste eind. Maar alleen de ware liefde kan gedijen onder een klein dak, en als ik de liefde, die wij onze taal toedragen, wáár noem, spreek ik toch zeker wel uit het hart van hen, in wier dagelijks leven die liefde zoveel minder beveiligd is dan bij mijn landgenoten.

Toen, nu 3 jaar geleden, Herman Teirlinck in Den Haag, in de Ridderzaal, verklaarde, dat hij zich — zijn woorden weet ik natuurlijk niet meer nauwkeurig — als ontvanger van deze prijs tevens gehuldigd wilde voelen als plaatsvervanger van enkele Vlamingen, die niet meer in leven zijn, nam ik deze verklaring als een soort fiere beleefdheid aan het verleden.

Nu, hier staande, voel ik maar al te goed, hoe veel meer zijn woorden betekenden. Als ik, enerzijds, bedenk, hoe weinig ik, door mijn levenswandel, terecht heb gebracht van wat ik mij in mijn jeugd droomde te zullen verwezenlijken, als ik dus denk aan wat Roscetti noemde 'the lost days of my life until to-day' — en, anderzijds denk, aan wat — om bij de dichters te blijven — Guido Gezelle, en Karel van de Woestijne en Paul van Ostayen mijn landgenoten nalieten, dan voel ik mij hier — om mij tot de niet meer levenden van mijn generatie te beperken — gelukkig niet alleen, maar staande tussen Nijhoff en Werumeus Buning.

Dit gevoel, dit gevoel van steun, zult gij mij wel gunnen. Het geeft een diepe warmte aan de dankbaarheid, waarmee de toekenning van deze prijs mij vervult.

Het rapport van de jury

Het feit dat de jury na rijp beraad de dichter en prozaïst Adrianus Roland Holst aan de regeringen van België en Nederland heeft voorgedragen voor de Prijs der Nederlandse Letteren (1959), vindt zijn oorzaak in de verheugende omstandigheid, dat de letterkunde van de Nederlanden in het bezit is van meer dan één auteur wiens totale werk een zó indrukwekkend en karakteristiek geheel is, dat het een bekroning zou wettigen.

Al mocht dus het doen van de keuze aanvankelijk enkele moeilijkheden opleveren, toch konden tenslotte alle juryleden zonder voorbehoud akkoord gaan met de voordracht van Adrianus Roland Holst.

Het dichterlijk werk van Adrianus Roland Holst strekt zich uit over een tijdvak van een halve eeuw. Naarmate zijn leven vorderde, heeft zijn uitdrukkingsvorm zich steeds meer gezuiverd en de intensiteit gekregen van het waarlijk klassieke, waarin hier overigens een veelszins romantische persoonlijkheid tot uitdrukking komt. Deze persoonlijkheid heeft een wereldbeeld van bijzondere oorspronkelijkheid ontworpen, dat reeds verschillende generaties heeft gefascineerd.

Roland Holst acht mens en mensheid geroepen tot een groots, door zielskracht bewogen bestaan. Hij ziet beiden echter vervallen en ontaard. De zielskracht verschrompelde tot energie door de macht van de machine over de mens. Het waarachtige leven werd tot onderworpenheid aan het 'schrikbewind van uur en feit'. Niet het verlangen naar geluk beheerst de mens, doch de begeerte naar geld en macht. Zijn psychische ontvankelijkheid voor het kosmische verengde zich tot rationalistisch begrip.

Krachtens deze persoonlijke visie werd Roland Holst de aanklager van de verwording der mensheid. Zoals eens de oude profeten, toonde Roland Holst tegen zelfvervreemding en innerlijk verraad en concreter: tegen het nationaal-socialisme als een teken van het diepste bederf der menselijke ziel, een teken van de wezenlijke afkeer van het buitenaardse. Hij keerde zich 'Tegen de wereld' niet uit verachting voor de mens, maar uit verachting voor het verval, waartoe de mensheid zich verleiden liet, doordat zij haar mytische zin vergat. Zijn toornen is dus één met zijn visioen van het waarachtige leven, dat is: het leven in de ideale gesteldheid van het hart, dit eiland in de vóórpersoonlijke zee van de ziel. De bewoner van dit eiland wordt gelokt naar de kustgebieden, waar hij betoverd wordt tot een vermoeden van andere eilanden overzee, met een leven, volkomener en helderder dan hier. Hij meent zich dit leven te herinneren, hij kent zijn 'Elysisch' verlangen.

Maar niet alleen ten aanzien van mens en mensheid toonde Roland Holst; hij deed dit ook jegens zichzelf, telkens wanneer hij de hoge roeping van de ziel ontrouw werd.

Zo was de jury samengesteld:

prof. dr. G. Stuiveling, (voorzitter)

dr. J. C. Brandt Corstius, } leden Ned.
G. P. M. Knuvelde, } afdeling

H. J. Michaël, (secr. Ned. afdeling)

prof. dr. F. Closset, } leden Belg.
dr. L. Indestege, } afdeling
K. Jonckheere,

B. Decorte, (secr. Belgische afdeling)

Niet als een onaanraakbare held stelt hij zich dus tegenover de wereld; hij kent 'het gevecht met de engel', de moeilijkheid om het heimwee en het verlangen te handhaven, gekweld als hij wordt door verwoestende begeerten die hem dreigen weg te rukken van de Ruimte en van het Eeuwige, en hem gevaar doen lopen, onder te gaan in de duistere kuil van de stad.

Deze mythische visie vond haar bezwerende vorm zowel in proza als in poëzie. In essayistische en in verhalende proza. 'De afspraak mag klassiek heten, 'Deirdre en de zonen van Usnach' is méér dan klassiek: het is onthullend en inwijdend ten aanzien van de eindeloze, eeuwige ruimte van de mythische wereld, die Roland Holst geschapen heeft en die in zijn poëzie, met name in 'Een winter aan zee', haar definitieve gestalte ontving. Definitief ook en vooral om de 'spraak', de taal waarin zij is vervat.

Weinig dichters wisten zo dwingend hun poëtische, artistieke vormkracht aan hun ontroeringen en verbeeldingen op te leggen als Roland Holst dit vermocht te doen. Hij hanteert de algemene taal op oorspronkelijke wijze. Zijn stijl is zó markant, dat iedere bladzijde van zijn werk eraan herkenbaar is. Het is een indringende, suggestieve en fascinerende stijl, die elke na hem gekomen generatie bewondering afdwingt. Daardoor bleef Roland Holst, die nu de zeventig gepasseerd is, de prins van onze dichters wiens grootheid in onze literatuur haar hoogste openbare erkenning vindt door de Prijs der Nederlandse Letteren. Deze prijs immers wil hem eren als de kunstenaar, die, kort gezegd, zijn persoonlijkheid en zijn wereldbeeld wist uit te drukken in een reeks bewonderenswaardige werken van oorspronkelijke visie en expressieve kracht.

Daarom kan hij aan het volk der beide Nederlanden worden voorgedragen als één der grootste dichters onder de levenden, een waarachtig poëet in de aloude zin van maker, maar ook van ziener en profeet.

Rede van Herman Teirlinck

Het zou inderdaad zeer delicaat zijn moest ik hier recht staan als een laureaat van voor drie jaar. Maar niet dat is het. Ik sta hier recht ten overstaan van het gezag, het gouvernementeel gezag dat ons hier met zijn aanwezigheid vereert, om als voorzitter van de Vlaamse afdeling van de conferentie uiting te geven aan onze grote voldoening dat de opzet van een conferentie der Nederlandse letteren tenslotte nu de weg opgaat naar een overlevering; voor beide volkeren, hoop ik, heilzaam, ook in de toekomst.

Wij weten het wel, mijne heren ministers, wij vragen van U geen mecenaat. Wij vragen dat wij, als burgers van beide staten, het zeer bijzonder recht zouden mogen hebben te spreken in naam van geestelijke waarden die in andere sectoren niet vertegenwoordigd zijn. De kunst is, zowel voor regeringen als voor het is gelijk welk gezag, onvatbaar.

Ik spreek hier mijn vriend Adriaan aan, en ik zeg hem: onze eer is het dat wij schakels hebben gesmeed, hogere waarden hebben gesmeed in verband met de eenheid van de taal en de eenheid van de literatuur. Dat wij daarvan, ik zal niet zeggen, de dragers zijn, maar, laat ons zeggen, een klein beetje de symbolen — voorbijgaande symbolen — satelieten die niet lang hoeven te duren, maar hun licht aan anderen kunnen overgeven. Adriaan, ik zeg U: zij spreken en zij geven ons toe het recht van de vrijheid van schrijven. Wij hebben dat niet van doen. Wij hebben het recht, een hoger recht, het eerste van al: het recht van de eenzaamheid. Wij eisen het recht op, eenzaam te zijn in een gemeenschap van Nederlandse en Belgische werkers. Dat recht is onaantastbaar. Ik heb gedacht het te moeten onderlijnen. En dat ik vroeger laureaat ben geweest, zoals gij het nu zijt, met lauweren bekroond, Adriaan, dat verhoogt dan in mijn ogen de prijs die ik niet zo waardig achtte drie jaar geleden. Ik weet nu, in het aanschijn van Uw waardigheid, van Uw schrijverswaardigheid, van Uw eenzaamheidswaardigheid, dat ik een grote prijs heb behaald. Ik wist het nog niet; ik weet het nu. Ik dank er U om, en de conferentie, de Vlaamse tenminste, door mijn naam wenst U geluk, wenst ons geluk daarmee, en wij denken wel, wij mogen hopen, wij zijn ervan overtuigd dat die conferentie, steunende op zulke waarden, in de toekomst onvergankelijk zal blijken. Ik dank U, Adriaan; ik groet U.